

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ»

вул. Межигірська, 5, оф. 15, м. Київ, 04071, Україна • +38 (044) 492-88-48 • info@uba.ua • www.uba.ua

№1952 від 21.11.2017

Голові Комітету
з питань економічної політики
Верховної Ради України
Іванчуку А.В.

Шановний Андрію Володимировичу!

Від імені Асоціації правників України дозвольте висловити Вам свою глибоку повагу та звернутися до Вас та у Вашій особі до Комітету Верховної Ради України з економічної політики щодо такого.

Асоціація правників України (надалі – АПУ) є всеукраїнською громадською організацією, яка об'єднує близько 6 000 правників з метою сприяння втілення в життя принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, сприяння розбудови правової держави та розвитку юридичної професії.

До лав АПУ входить велика кількість провідних експертів із різних сфер науки та практики, які, у свою чергу, володіють знаннями та широким практичним досвідом у відповідних галузях.

Зокрема, в АПУ активно функціонує Комітет з конкуренційного права (надалі – Комітет АПУ), серед пріоритетів і завдань якого є участь у вдосконаленні профільного законодавства.

Комітетом АПУ розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (реєстр. № 6746 від 17.07.2017 р.), який прийнято в першому читанні 09.11.2017. Позитивно оцінюючи та повністю підтримуючи вказаний законопроект, Комітетом АПУ підготовлено пропозиції до вказаного законопроекту (Додаток 1). АПУ просить врахувати зазначені пропозиції при підготовці проекту Закону до другого читання.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ В 2017 РОЦІ

ПАРТНЕРИ

ДУБІНСЬКИЙ & ОШАРОВА
Патентно-юридична Агенція

MORIS GROUP
АДВОКАТСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ

КУШНІР, ЯКИМ'ЯК ТА ПАРТНЕРИ
ЮРИДИЧНА ФІРМА

SAYENKO KHARENKO

Також Комітет АПУ вважає за можливе надати деякі коментарі та зауваження щодо окремих положень висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України до вказаного законопроекту (Додаток 2), які будуть корисними під час роботи над законопроектом.

Додатки:

1. Пропозиції Комітету АПУ до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (реєстр. № 6746 від 17.07.2017 р.);
2. Коментарі та зауваження щодо окремих положень висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (реєстр. № 6746 від 17.07.2017 р.).

**З повагою
Президент**

Андрій Стельмашук

Виконавець:
Осауленко Т.М., тел. (044) 492-88-48

ПРОПОЗИЦІЇ
Комітету з конкуренційного права Асоціації правників України
до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів щодо забезпечення
принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах
про порушення законодавства про захист економічної конкуренції" № 6746 від 17.07.2017

Чинна редакція	Редакція з урахуванням запропонованих у законопроекті змін	Пропозиції	Пояснення
Закон України "Про захист економічної конкуренції"			
<p style="text-align: center;">Стаття 6. Антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання</p> <p>...</p> <p>5. Особа, що вчинила антиконкурентні узгоджені дії, але раніше за інших учасників цих дій добровільно повідомила про це Антимонопольний комітет України чи його територіальне відділення та надала інформацію, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі, звільняється від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій, передбаченої статтею 52 цього Закону.</p>		<p>Доповнити законопроект положенням щодо внесення змін до частини 5 діючої статті 6 Закону з метою її узгодження зі змінами до статті 52-1, які пропонуються цим законопроектом, а саме, абзац перший частини п'ятої після слів "узгоджені дії", доповнити словами: "зі своїми конкурентами, передбачені пунктами 1 – 4 частини другої цієї статті".</p>	

<p>Органи Антимонопольного комітету України на підставі вмотивованого клопотання в інтересах розслідування справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції забезпечують конфіденційність інформації про особу.</p> <p>Не може бути звільнена від відповідальності особа, визначена у цій частині, якщо вона:</p> <ul style="list-style-type: none">не вжила ефективних заходів стосовно припинення нею антиконкурентних узгоджених дій після повідомлення про них Антимонопольному комітету України;була ініціатором чи забезпечувала керівництво антиконкурентними узгодженими діями;не надала всіх доказів або інформації стосовно вчинення нею порушення, про які їй було відомо та які вона могла безперешкодно отримати.			
---	--	--	--

	<p align="center">Стаття 35-1. Завдання та порядок провадження у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>1. Завданнями провадження у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції є всебічне, повне та об'єктивне з'ясування у розумні строки фактичних обставин у зв'язку зі встановленням ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції та прийняття обґрунтованого і справедливого рішення у справі.</p> <p>2. Провадження у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції здійснюються в порядку, передбаченому Законами України "Про Антимонопольний комітет України", "Про захист економічної конкуренції" та "Про захист від недобросовісної конкуренції".</p> <p>3. Провадження у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції повинно здійснюватися із дотриманням принципів верховенства права та правової держави. Дотримання прав та свобод осіб, що беруть участь у провадженнях про такі порушення.</p>		
	<p align="center">Стаття 37-1. Строки розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>1. Справи про порушення законодавства про захист економічної</p>	<p>У підпункті 2) пункту 1 законопроекту (щодо доповнення Закону "Про захист економічної конкуренції" статтею 37-1):</p> <p>У частині 1 статті 37-1 слова "три роки" замінити словами "два</p>	<p>Запропоновані зміни направлені на</p>

	<p>конкуренції повинні бути розглянуті органами Антимонопольного комітету України протягом розумного строку, але не пізніше ніж через три роки з дня прийняття розпорядження про початок розгляду справи.</p> <p>2. Справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктами 4, 13 – 16 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а також справи про порушення, передбачені Законом України "Про захист від недобросовісної конкуренції", повинні бути розглянуті протягом шести місяців з дня прийняття розпорядження про початок розгляду справи.</p>	<p>роки".</p> <p>Доповнити статтю 37-1 новими частинами 3 - 5 такого змісту:</p> <p>"3 Справи про антиконкурентні узгоджені дії між конкурентами, передбачені пунктами 1 – 4 частини другої статті 6 цього Закону, повинні бути розглянуті протягом п'яти років з дня прийняття розпорядження про початок розгляду справи.</p> <p>4. Справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 12 статті 50 цього Закону, повинні бути розглянуті протягом одного року з дня прийняття розпорядження про початок розгляду справи.</p> <p>5. У разі, якщо у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p>	<p>забезпечення відповідності строків розгляду справ характеру порушення та складності розслідування.</p>
--	--	--	---

	<p>3. У разі потреби в одержанні інформації, яка не була надана на вимогу органів Антимонопольного комітету України, проведення слухання у справі, а також з метою забезпечення особам, які беруть участь у справі, достатнього строку для надання зауважень щодо висновків, викладених у поданні з попередніми висновками у справі, державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України можуть продовжити строк розгляду справи, але не більше ніж на три місяці, про що письмово повідомляються особи, які беруть участь у справі.</p> <p>4. Строк розгляду справи може бути зупинений органом Антимонопольного комітету України на період проведення призначеної ним експертизи, а також до завершення розгляду цим чи іншим органом Антимонопольного комітету України чи судом пов'язаної з цією справою іншої справи. Про зупинення розгляду справи та його поновлення приймається розпорядження.</p> <p>5. Якщо протягом граничного строку розгляду справи органом</p>	<p>відбувається заміна відповідача чи залучається співвідповідач, граничні строки розгляду справи, визначені згідно з частинами першою - четвертою цієї статті, обчислюються щодо таких осіб з дня прийняття розпорядження про заміну відповідача чи залучення співвідповідача."</p> <p>У зв'язку з цим частини 3-5 статті 37-1 вважати, відповідно, частинами 6-8.</p>	
--	---	---	--

	<p>Антимонопольного комітету рішення не прийнято, справа підлягає закриттю у зв'язку з недоведенням вчинення порушення.</p>		
	<p>Стаття 39. Особи, які беруть участь у справі</p> <p>1. Особами, які беруть участь у справі, є відповідач, заявник, третя особа.</p> <p>2. Відповідачем є особа, щодо якої розпочато розгляд справи.</p> <p>У разі, коли під час розгляду справи буде встановлено, що як відповідач у справі повинна бути залучена інша особа, орган Антимонопольного комітету України, голова його територіального відділення приймають розпорядження про заміну відповідача або про залучення до участі у справі співвідповідача. Зазначене розпорядження надсилається протягом трьох днів з дня його прийняття відповідачу (співвідповідачу).</p> <p>3. Заявником є особа, за заявою якої розпочато розгляд справи.</p> <p>4. Третьою особою є особа, яка звернулася до органу Антимонопольного комітету України з відповідною заявою та підтвердила, що дії чи бездіяльність особи, в діях якої вбачається порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, порушує її права та інтереси, охоронювані законодавством про захист економічної конкуренції.</p> <p>Про залучення третьої особи до участі у справі або відмову в такому залученні приймається розпорядження, яке протягом трьох днів з дня його прийняття</p>		

	<p>надсилається цій особі. Третя особа має права заявника у справі.</p>		
	<p>Стаття 40. Права осіб, які беруть участь у справі</p> <p>Особи, які беруть участь у справі, зокрема, мають право:</p> <p>1) знати, ознаки якого передбаченого законом порушення законодавства про захист економічної конкуренції та в яких діях відповідача є підставою для розгляду справи та вчинення органами та посадовими особами Антимонопольного комітету України дій, пов'язаних з таким розглядом;</p> <p>2) користуватися послугами перекладача;</p> <p>3) відмовитися від надання пояснень, які можуть бути підставою для визнання порушення законодавства про захист економічної конкуренції;</p> <p>4) заявляти відводи посадовим особам органів Антимонопольного комітету України;</p> <p>5) на таємницю поставлених ними питань і консультацій, одержаних в рамках правової</p>	<p>У підпункті 4) пункту 1 законопроекту (щодо нової редакції статті 40 Закону "Про захист економічної конкуренції"):</p> <p>Доповнити статтю 40 новим пунктом 3 такого змісту: "3) подавати усні та письмові пояснення, заперечення, докази під час всього періоду розгляду справи;"</p> <p>У зв'язку з цим пункти 3 – 12 статті 40 вважати пунктами 4 -13.</p> <p>Пункт 3) статті 40 після слова "визнання" доповнити словами "в її діях та/або в діях юридичної особи (суб'єкта господарювання, до складу якого входить така юридична особа), в якій працює особа, яка надає пояснення)"</p> <p>Пункт 5) статті 40 вилучити</p>	<p>Право на захист впродовж всього періоду розгляду справи має бути чітко закріплено в Законі.</p> <p>Пропонуємо уточнити право не свідчити проти себе в частині отримання пояснень працівників юридичної особи, яка є відповідачем у справі.</p> <p>Питання адвокатської таємниці врегульовано</p>

	<p>допомоги, що надається адвокатом;</p> <p>6) отримувати копію подання з попередніми висновками у справі, складеного за результатами розслідування у справі, в якому повинні бути викладені обставини та мотиви, на яких ґрунтуються попередні висновки у справі, та зазначені відповідні докази;</p> <p>7) ознайомлюватися після складання подання з попередніми висновками у справі з матеріалами справи, знімати копії (фотокопії) з матеріалів справи та робити виписки, крім випадків, передбачених цим законом, а у випадку інформації з обмеженим доступом (конфіденційної інформації, комерційної чи іншої таємниці) – ознайомлюватись із неконфіденційною версією таких документів з метою з'ясування необхідності їх використання для захисту своїх прав у такому провадженні;</p> <p>8) мати достатньо часу для підготовки свого захисту, зокрема, для підготовки і надання органу Антимонопольного комітету України, до компетенції якого належить розгляд та прийняття рішення у справі, зауважень щодо висновків, викладених у поданні з попередніми висновками у справі;</p> <p>9) бути заслуханою уповноваженими на прийняття рішення у справі органами Антимонопольного комітету України, а у передбачених законом випадках уповноваженим зі слухань;</p> <p>10) на розгляд справи у розумний строк;</p> <p>11) оскаржувати рішення,</p>		<p>Законом адвокатуру адвокатську діяльність".</p> <p>"Про та</p>
--	---	--	---

	<p>розпорядження, дії та бездіяльність органів Антимонопольного комітету України та їх посадових осіб;</p> <p>12) інші права, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції, а також права, які, хоча прямо і не передбачені таким законодавством, проте впливають з принципів провадження у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p>		
	<p>Стаття 41-1. Проведення перевірок</p> <p>1. Перевірки суб'єктів господарювання, об'єднань, можуть проводитися органами Антимонопольного комітету України виключно у випадку виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції та з метою збирання доказів такого порушення.</p> <p>2. Перевірка здійснюється на підставі розпорядження державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови його територіального відділення. Розпорядження про проведення перевірки повинне містити:</p> <p>номер, дату і місце його прийняття; посаду, прізвище та ініціали посадової особи, що приймає розпорядження;</p> <p>опис дій (бездіяльності) суб'єкта господарювання, об'єднання, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції;</p>	<p>У підпункті 5) пункту 1 законопроекту (щодо доповнення Закону "Про захист економічної конкуренції" статтею 41-1:</p> <p>Абзац четвертий частини 2 статті 41-1 доповнити словами: "якщо перевірка проводиться до прийняття розпорядження про початок розгляду справи про</p>	

	<p>номер справи, в якій поповодиться перевірка та копію розпорядження про її початок, якщо перевірка проводиться в межах вже розпочатої справи;</p> <p>найменування юридичної особи (юридичних осіб), що підлягають перевірці;</p> <p>дані про склад комісії з проведення перевірки з числа посадових осіб Антимонопольного комітету України, його територіального відділення (не менш як три особи);</p> <p>інформацію про права членів комісії та об'єкта перевірки;</p> <p>попередження про установлену законом відповідальність за створення перешкод у проведенні перевірки.</p> <p>3. Члени комісії з перевірки мають право:</p> <p>1) безперешкодного доступу до приміщень (офісів, кабінетів, підсобних та складських приміщень тощо), транспортних засобів чи інших володінь, які перебувають у власності або користуванні об'єкта перевірки;</p> <p>2) безперешкодного доступу до місць зберігання інформації (комп'ютерів,</p>	<p>таке порушення"</p> <p>Доповнити частину 2 статті 41-1 новим абзацом дев'ятим такого змісту: "інформацію про права об'єкта перевірки, зокрема, передбачені статтею 41 цього Закону."</p> <p>У зв'язку з цим абзац дев'ятий частини 2 статті 41-1 вважати абзацом десятим.</p> <p>Абзац перший частини 3 статті 41-1 викласти у такій редакції: "У межах підстав для перевірки, визначених у розпорядженні про проведення перевірки або розпорядженні про початок розгляду справи, члени комісії з перевірки</p>	<p>Обов'язок перевіряючих зазначити права (та обов'язки) об'єкта перевірки сприятиме забезпеченню особами реалізації своїх прав.</p> <p>Пропонуємо узгодити права членів комісії з підставами для її проведення з метою забезпечення правової визначеності щодо меж компетенції перевіряючих.</p>
--	---	---	---

	<p>шаф, сейфів, робочих місць працівників тощо);</p> <p>3) вимагати від об'єкта перевірки пред'явлення або видачу документів, предметів, інших носіїв інформації або їх копій (витягів з них);</p> <p>4) вимагати від керівника, посадових осіб та інших працівників суб'єкта, який перевіряється, усних або письмових пояснень;</p> <p>5) вилучати докази, накладати арешт на них чи на місця їх зберігання у випадках і порядку, встановлених цим Законом;</p> <p>6) застосовувати фото- і кінозйомку, аудіо- чи відеозапис, інші технічні чи програмно-технічні засоби.</p> <p>8) залучати спеціалістів для надання допомоги, необхідної, зокрема, для відкриття замкнених приміщень та місць зберігання інформації, виготовлення копій документів (у тому числі електронних) та копій відповідних електронних носіїв.</p> <p>9) залучати працівників органів внутрішніх справ для здійснення у разі потреби заходів, передбачених законом, для усунення перешкод у проведенні перевірки.</p> <p>Керівник об'єкта перевірки, інша уповноважена особа, в тому числі особи, які надають правову допомогу об'єкту перевірки, мають право бути присутніми під час перевірки. Відсутність зазначених осіб у приміщеннях чи інших володіннях, які перебувають у власності або користуванні суб'єкта, який перевіряється, не є перешкодою для проведення в них перевірки.</p>	<p>мають право:"</p>	
--	---	-----------------------------	--

	<p>4. Відомості про хід проведення перевірки фіксуються у протоколах, в яких зазначаються, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none">1) найменування об'єкта перевірки;2) дата, час початку проведення перевірки (визначаються з часу входу до приміщень чи інших володінь, які перебувають у власності або користуванні об'єкта перевірки, та представлення членів комісії);3) номер та дата розпорядження, на підставі якого проводиться перевірка;6) відомості про дату та час пред'явлення копії розпорядження про проведення перевірки із зазначення посади, прізвища, ім'я та по батькові посадової особи суб'єкта господарювання або інформації про відмову особи надати такі відомості;7) перелік витребуваних та одержаних комісією з перевірки документів, предметів та інших носіїв інформації із зазначенням їх назви, кількості та інших необхідних ознак;9) інші юридично значимі дії членів комісії з перевірки та працівників, уповноважених осіб об'єкта перевірки. <p>Протокол та кожна його сторінка підписуються головою комісії, уповноваженою особою об'єкта перевірки.</p> <p>5. Об'єкт перевірки має право отримати копію протоколу, засвідчену підписом голови комісії з перевірки, подати пояснення і зауваження стосовно змісту протоколу, які вносяться до нього перед підписами осіб або додаються до протоколу, викласти (повідомити) мотиви своєї відмови від підписання протоколу або</p>		
--	---	--	--

	<p>його окремих сторінок. Про виправлення, зміни та доповнення, внесені до протоколу, робиться запис у протоколі перед його підписанням.</p> <p>Про відмову особи підписати протокол або окремі його сторінки, а також про мотиви такої відмови (чи про неповідомлення мотивів) робиться запис у протоколі.</p> <p>6. Розпорядження та інші рішення органів Антимонопольного комітету України, дії чи бездіяльність посадових осіб органів Антимонопольного комітету України під час проведення перевірки можуть бути оскаржені до Антимонопольного комітету України або в судовому порядку.</p>		
	<p>Стаття 41-2. Відводи</p> <p>1. Державний уповноважений Антимонопольного комітету України, голова територіального відділення Антимонопольного комітету України, член органу Антимонопольного комітету України, уповноваженого на прийняття рішення у справі, працівник відповідного структурного підрозділу Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, який здійснює розслідування у справі, експерт, перекладач зобов'язаний заявити самовідвід у разі встановлення обставин, що викликають сумнів у його неупередженості, зокрема, у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів згідно із Законом України "Про запобігання корупції".</p> <p>2. За вказаними у частині першій підставами відвід може бути заявлено особами, які беруть участь у</p>		

	<p>справі.</p> <p>3. Відвід повинен бути мотивованим та заявляється у письмовій формі.</p> <p>4. Заява про відвід розглядається у десятиденний строк з дня її надходження. Заява про відвід державного уповноваженого Антимонопольного комітету України, голови територіального відділення Антимонопольного комітету України, який проводить або організовує розслідування у справі, члена органу Антимонопольного комітету України, працівника відповідного структурного підрозділу Антимонопольного комітету України, який проводить або організовує розслідування у справі, розглядається головою Антимонопольного комітету.</p> <p>Заява про відвід працівників територіального відділення Антимонопольного комітету України, зазначених у частині 1 цієї статті, розглядається головою відповідного територіального відділення. Заява про відвід експерта та перекладача розглядається головою Антимонопольного комітету України або головою відповідного територіального відділення.</p> <p>5. У разі задоволення заяви про відвід справа підлягає розгляду іншим державним уповноваженим Антимонопольного комітету України, територіальним відділенням Антимонопольного комітету України, органом Антимонопольного комітету України, уповноваженим на прийняття рішення у справі, за виключенням членів,</p>		
--	---	--	--

	<p>яким заявлено відвід, іншим працівником відповідного структурного підрозділу Антимонопольного комітету України, його територіального відділення, який проводить або організовує розслідування у справі.</p> <p>6. У разі задоволення заяви про відвід експерта та перекладача до справи залучається інший експерт та перекладач.</p> <p>7. Задоволення заяви про відвід не є підставою для зупинення або продовження строків розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених законом.</p>		
	<p>Стаття 41-3. Консультації під час розслідування у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>1. Органи Антимонопольного комітету України з власної ініціативи або за клопотанням заінтересованих осіб можуть проводити консультації з метою обговорення фактичних, економічних та правових причин, що дають підстави підозрювати порушення, його характеру, можливості добровільного припинення або виправлення дій, що мають чи можуть мати ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p> <p>2. У клопотанні особи про проведення консультації, або запрошенні органу Антимонопольного комітету України повідомляється про мету проведення консультації та основні питання, які планується обговорити.</p> <p>3. За результатами проведення</p>		

	<p>консультації складається протокол, який у п'ятиденний строк підписується органом Антимонопольного комітету України, та приєднується до матеріалів справи. У протоколі проведення консультації повинні бути зазначені особи, які приймали у ній участь, час її початку та закінчення, питання, які розглядалися, основний зміст обговорень, зауважень, пояснень та доводів, наданих учасниками зустрічі та, результати проведення консультації.</p> <p>4. Особи, які беруть участь у справі, мають право ознайомитись із протоколом консультацій протягом п'яти робочих дні з дня його підписання та у такий же строк після ознайомлення надати до нього зауваження.</p>		
	<p>Стаття 46-1. Процедура врегулювання у справах про антиконкурентні узгоджені дії</p> <p>1. З метою підвищення ефективності захисту економічної конкуренції, зокрема, завдяки скороченню строку розгляду справ та якнайшвидшому припиненню порушень, оптимізації використання органами Антимонопольного комітету своїх ресурсів може застосовуватися процедура врегулювання.</p> <p>Процедура врегулювання може застосовується у справах про антиконкурентні узгоджені дії між конкурентами (картелі), передбачені пунктами 1 – 4 частини другої статті 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції".</p> <p>2. Процедура врегулювання у справі може застосовуватися до надіслання</p>	<p>У підпункті 8) пункту 1 законопроекту (щодо доповнення Закону "Про захист економічної конкуренції" статтею 46-1):</p> <p>В абзаці першому частини 3 статті</p>	<p>Запропоновані нижче зміни в цілому направлені на врахування досвіду застосування процедури врегулювання Європейською комісією, що знайшов своє відображення в Повідомленні ЄК № 2008/С 167/01 щодо процедури врегулювання у зв'язку із прийняттям рішень згідно із статтею 7 та статтею 23 Регламенту № 1/2003 у справах про картелі.</p>

	<p>особам, які беруть участь у справі, подання з попередніми висновками у справі.</p> <p>3. Відповідач у справі має право звернутися до органу Антимонопольного комітету України із заявою щодо застосування процедури врегулювання. У заяві має бути зазначено про згоду відповідача розпочати переговори щодо укладення угоди про врегулювання, в тому числі про згоду сплатити штраф, відповідно до частини 11 цієї статті.</p> <p>Орган Антимонопольного комітету України зобов'язаний розглянути заяву відповідача та повідомити про результати її розгляду не пізніше ніж через 10 днів з дня її надходження.</p> <p>Доцільність застосування процедури врегулювання для досягнення цілей, вказаних у частині першій цієї статті, визначається органом Антимонопольного комітету України виходячи з обставин конкретної справи.</p> <p>Письмову пропозицію розпочати</p>	<p>46-1 слова "укладення угоди про" виключити.</p> <p>Абзац другий частини 3 статті 46-1 вилучити.</p> <p>Абзац четвертий частини 3 статті 46-1 викласти в такій редакції:</p> <p>"Якщо Антимонопольний комітет України визнає за доцільне застосування процедури врегулювання, він надсилає письмову пропозицію розпочати процедуру врегулювання всім відповідачам у справі та</p>	<p>Укладення угоди про врегулювання є формою здійснення процедури врегулювання, таким чином відповідач має підтвердити свій інтерес щодо результату (мети), а не форми.</p> <p>Визначитися впродовж 10 днів щодо доцільності процедури врегулювання для АМКУ може бути неможливо. Крім того, оскільки доцільність застосування процедури АМКУ може визначити на будь-якій стадії розгляду справи до складання подання з попередніми висновками, пропонуємо не обмежувати строк для прийняття такого рішення. При цьому відповідь АМКУ на таке звернення має бути надана у загальному порядку розгляду звернень.</p>
--	---	---	---

	<p>процедуру врегулювання орган Антимонопольного комітету України надсилає всім відповідачам у справі.</p> <p>4. Процедура врегулювання з відповідачем вважається розпачатою, якщо відповідач письмово повідомив орган Антимонопольного комітету України про свою згоду взяти участь у процедурі врегулювання протягом 15 днів з дня одержання пропозиції Антимонопольного комітету України.</p> <p>5. Орган Антимонопольного комітету України протягом 15 днів з дня початку процедури врегулювання з відповідачем повідомляє відповідачу про обсяг порушення, яке є предметом врегулювання, зокрема, про діяння, які можуть бути кваліфіковані як порушення, товари (товарні ринки) та географічні межі товарних ринків, що охоплені порушенням, тривалість (період) порушення, попередньо розрахований розмір штрафу, який може бути накладений на відповідача</p>	<p>встановлює строк для надання відповіді про прийняття чи не прийняття пропозиції, який не може бути менше 15 днів."</p> <p>Частина 4 статті 46-1 викласти у такій редакції: "4. У разі, якщо всі чи хоча би один відповідач приймають пропозицію про застосування процедури врегулювання, Антимонопольний комітет України розпочинає проведення переговорів з відповідними відповідачами щодо умов угоди про врегулювання."</p> <p>В частині 5 статті 46-1: 1) слова "попередньо розрахований розмір штрафу" замінити словами "попередньо розрахований згідно з порядком, установленим Антимонопольним комітетом України, діапазон імовірного штрафу"; 2) доповнити частину словами: "після чого розпочинає проведення переговорів з відповідними відповідачами щодо врегулювання".</p>	<p>Редакційне уточнення, в т.ч. пов'язане зі змінами до частин 4 та 5 цієї статті.</p>
--	---	---	--

	<p>без застосування процедури врегулювання та обґрунтування його розрахунку.</p> <p>6. Переговори можуть проводитися окремо з кожним відповідачем або разом з декількома або всіма відповідачами за їх згодою. Переговори з відповідачами фіксуються технічними засобами аудіозапису, а їх результати відображаються у протоколі, який не пізніше ніж через 3 дні з дня їх проведення повинен бути доступний відповідачам для ознайомлення. Відповідачі мають право надати зауваження до протоколу протягом п'яти днів з дня ознайомлення з протоколом.</p> <p>7. Під час переговорів з відповідачем орган Антимонопольного комітету України має право розкрити відповідачу певні докази у справі.</p> <p>8. Інформація під час переговорів є службовою інформацією. Орган Антимонопольного комітету може розкрити інформацію про хід переговорів за згодою відповідача.</p> <p>9. У разі досягнення в ході переговорів між відповідачами та органом Антимонопольного комітету України згоди щодо визначення всіх істотних умов врегулювання, зокрема, вказаних у частині одинадцятій цієї статті, орган Антимонопольного комітету України протягом 15 днів надсилає відповідачу проект угоди про врегулювання із зазначенням умов, щодо яких досягнуто згоди з відповідачем.</p> <p>10. Відповідач протягом 20 днів з</p>	<p>Частина 10 доповнити статті 46-1 реченням "За вмотивованим клопотанням відповідача термін узгодження змісту угоди може бути продовжений органом Антимонопольного комітету"</p>	
--	--	--	--

	<p>дня надіслання йому проекту угоди про врегулювання підписує її та надсилає органу Антимонопольного комітету України. У разі необхідності відповідач та орган Антимонопольного комітету України у вказаний строк можуть проводити додаткове узгодження змісту положень угоди.</p> <p>11. Угода про врегулювання має містити, зокрема, наступні відомості:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) описання порушення, щодо якого здійснюється врегулювання, включаючи товарні ринки або товари, яких стосується порушення, територія порушення, тривалість порушення; 2) правова кваліфікація порушення; 3) суб'єкт порушення та юридичної відповідальності; 4) визнання відповідачем факту вчинення порушення; 5) обставини порушення, визнані відповідачем; 6) опис інформації та доказів вчинення порушення, які відповідач зобов'язаний надати за угодою, та строк їх надання; 7) зобов'язання відповідача сприяти розслідуванню порушення до прийняття рішення у справі; 8) розмір штрафу, зменшений на 10 % порівняно з розрахованим розміром штрафу, який мав бути накладений у випадку незастосування процедури врегулювання відповідно до оприлюднених Антимонопольним комітетом України підходів до визначення розмірів 	<p>Пункт 8) частини 11 статті 46-1 викласти у такій редакції: "8) розмір штрафу, зменшений на 15% відносно розміру штрафу, розрахованого згідно з установленим Антимонопольним комітетом України порядком розрахунку розміру штрафів."</p>	<p>Пропонуємо збільшити розмір зменшення штрафу з метою підвищення стимулу відповідачів погоджуватися на визнання порушення і надання додаткових доказів такого порушення.</p>
--	---	--	--

	<p>штрафів;</p> <p>9) інші обставини, щодо яких відповідач та орган Антимонопольного комітету України досягли згоди з метою врегулювання у справі;</p> <p>10) правові наслідки укладення угоди про врегулювання для відповідача, передбачені частиною чотирнадцятою цієї статті.</p> <p>12. Одержання органом Антимонопольного комітету України підписаної відповідачем угоди про врегулювання є підставою для прийняття рішення у справі щодо цього відповідача відповідно до умов угоди про врегулювання.</p> <p>13. Якщо угоду про врегулювання укладено не з усіма відповідачами, провадження у справі щодо відповідача (відповідачів), з якими врегульовано спір, може бути виділено в окреме провадження. Прийняте у такій справі рішення вважається таким, що встановлює обставини порушення лише щодо тих відповідачів, відносно яких воно прийнято.</p> <p>14. У разі підписання і виконання відповідачем угоди про врегулювання, рішення у справі приймається щодо такого відповідача на підставі обставин та доказів, зазначених в угоді про врегулювання.</p> <p>При цьому подання з попередніми висновками у справі не складається, відповідач не має права вимагати проведення слухання у справі та ознайомлення з матеріалами справи.</p> <p>15. Наслідком прийняття</p>		
--	---	--	--

	<p>уповноваженим органом Антимонопольного комітету України рішення про порушення законодавства про захист економічної конкуренції за процедурою врегулювання є обмеження права відповідача на оскарження цього рішення з підстав, які були ним визнані під час врегулювання спорів у справі.</p> <p>16. Інформація про прийняття рішення у справі на підставі угоди про врегулювання, обставини та умови врегулювання не підлягає обмеженню в доступі до неї і відображається у рішенні органу Антимонопольного комітету України.</p> <p>17. Органи Антимонопольного комітету України припиняють процедуру врегулювання у разі недосягнення з відповідачем згоди щодо питань, викладених у частині одинадцятій цієї статті, або ненадіслання відповідачам підписаної угоди про врегулювання, або невиконання відповідачем угоди про врегулювання.</p> <p>Орган Антимонопольного комітету України письмово повідомляє відповідача про припинення процедури врегулювання та розміщує інформацію про таке припинення на офіційній веб-сторінці Антимонопольного комітету України.</p> <p>Після припинення процедури врегулювання орган Антимонопольного комітету України продовжує розслідування у справі.</p> <p>18. У разі недосягнення згоди щодо умов угоди про врегулювання, згода відповідача взяти участь у процедурі врегулювання, зроблені відповідачем</p>		
--	---	--	--

	<p>твердження під час переговорів щодо процедури врегулювання не можуть розглядатися як визнання відповідачем вчинення порушення та використовуватися як докази його вчинення.</p> <p>19. Участь відповідача у процедурі врегулювання не звільняє його від відповідальності за шкоду, завдану таким порушенням третім особам.</p>		
	<p>Стаття 46-2. Слухання у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>1. З метою забезпечення реалізації особою, яка бере участь у справі, права на захист, створення умов для всебічного, повного та об'єктивного розгляду справи, до прийняття органом Антимонопольного комітету України рішення у справі за клопотанням такої особи або з власної ініціативи органу Антимонопольного комітету України проводиться слухання у справі.</p> <p>2. Слухання у справі здійснюється уповноваженим зі слухань. Слухання проводиться після надання особою, яка бере участь у справі, зауважень щодо висновків, викладених у поданні з попередніми висновками у справі.</p> <p>3. Про день, час і місце проведення слухання у справі особи, які беруть участь у справі, повідомляються не пізніше ніж за 15 днів до дати проведення слухання.</p> <p>4. Слухання проводиться відкрито, за винятком питань, при розгляді яких необхідним є обговорення інформації з обмеженим доступом. Особа, яка бере</p>		

	<p>участь у справі, має право наводити доводи і докази щодо будь-яких обставин справи.</p> <p>5. Слухання фіксується технічними засобами та відображається у протоколі. У протоколі, зокрема, зазначаються час початку та закінчення слухання, питання, які розглядалися, та основний зміст зауважень, пояснень та доводів, наданих учасниками слухання.</p> <p>6. Протокол слухання підписується уповноваженим зі слухань не пізніше ніж на десятий день після проведення слухання.</p> <p>7. Особи, які брали участь у слуханні, мають право отримати копію протоколу слухання протягом 5 днів з дня закінчення строку для підписання протоколу та протягом десяти днів з дня отримання копії протоколу надати зауваження щодо змісту протоколу, які додаються до протоколу.</p> <p>8. Уповноважений зі слухань протягом 15 днів з дня завершення слухання складає та надає органу Антимонопольного комітету України, уповноваженому на прийняття рішення у справі та особам, що беруть участь у справі, звіт про результати слухання у справі. Звіт уповноваженого зі слухань у цей же строк оприлюднюється на сайті Антимонопольного комітету України.</p> <p>У звіті відображаються питання, що були розглянуті під час слухання, викладаються висновки щодо обґрунтованості висновків, викладених у поданні про попередні висновки у справі, та зауважень особи щодо таких висновків</p>		
--	--	--	--

	<p>у поданні, висновки щодо дотримання органами та посадовими особами Антимонопольного комітету України, його територіального відділення прав особи, яка бере участь у справі, в тому числі щодо недопустимості доказів, одержаних з порушенням встановлено законом порядку їх отримання, або які не були надані особі для ознайомлення та надання заперечень, а також пропозиції щодо необхідності чи відсутності необхідності подальшого проведення розслідування та встановлення відповідних обставин.</p> <p>9. Звіт уповноваженого зі слухань має консультаційний характер.</p> <p>10. Проведення слухання уповноваженим зі слухань не обмежує право осіб, які беруть участь у справі, бути присутніми під час розгляду справи органом Антимонопольного комітету України, який приймає рішення у справі, висловлювати та доводити свою позицію.</p>		
<p>Стаття 48. Рішення у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>...</p> <p>3. Органи Антимонопольного комітету України, які прийняли рішення, не мають права його скасувати або змінити, крім випадків, передбачених статтею 58 цього Закону. Вони</p>	<p>Стаття 48. Рішення у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції</p> <p>...</p> <p>3. Органи Антимонопольного комітету України, які прийняли рішення, не мають права його скасувати або змінити, крім випадків, передбачених статтею 58 цього Закону. Вони можуть виправити допущені в рішенні описки чи явні арифметичні помилки, роз'яснити своє рішення, не змінюючи при цьому його змісту, а також прийняти додаткове рішення, якщо з якогось питання, що досліджувалося під час розгляду справи, не прийнято рішення.</p>		

<p>можуть виправити допущені в рішенні описки чи явні арифметичні помилки, роз'яснити своє рішення, не змінюючи при цьому його змісту, а також прийняти додаткове рішення, якщо з якогось питання, що досліджувалося під час розгляду справи, не прийнято рішення.</p>			
<p>Частина відсутня</p>	<p>4. Рішення органів Антимонопольного комітету України не можуть ґрунтуватись на доказах, з якими особам, які беруть участь у справі, не була забезпечена можливість ознайомитись та надати заперечення, а також на доказах, отриманих з порушенням законодавства та прав осіб, а також прийматися з порушенням права особи на захист.</p>		
<p>Частина відсутня</p>	<p>5. Рішення органів Антимонопольного комітету України повинні бути мотивованими. Зокрема, у рішенні мають бути зазначені обставини, мотиви і докази, на підставі яких прийнято рішення.</p>		
<p>Частина відсутня</p>	<p>6. Рішення приймаються виключно колегіальними органами Антимонопольного комітету України на їх засіданнях. При цьому член колегіального органу Антимонопольного комітету України, який проводив або організовував розслідування у відповідній справі, не має права голосувати при прийнятті рішення.</p>		
<p>4. З метою захисту суспільних інтересів чи відвернення негативних</p>	<p>7. З метою захисту суспільних інтересів чи відвернення негативних або</p>		

<p>або неоправних наслідків для суб'єктів господарювання органи Антимонопольного комітету України приймають рішення про визнання рішення, прийнятого відповідно до частини першої цієї статті, частини першої статті 30 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції", таким, дія якого не зупиняється у зв'язку з:</p> <p>...</p>	<p>неоправних наслідків для суб'єктів господарювання органи Антимонопольного комітету України приймають рішення про визнання рішення, прийнятого відповідно до частини першої цієї статті, частини першої статті 30 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції", таким, дія якого не зупиняється у зв'язку з:</p> <p>...</p>		
	<p>Стаття 52-1. Підстави та порядок звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій</p> <p>1. Особа, що вчинила разом з конкурентами антиконкурентні узгоджені дії, передбачені пунктами 1 – 4 частини другої статті 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції" (картелі), звільняється від відповідальності, передбаченої статтею 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", якщо вона раніше за інших учасників цих дій добровільно повідомила Антимонопольний комітет України про такі антиконкурентні узгоджені дії, звернувшись із заявою про отримання листа-маркера або заявою про звільнення від відповідальності.</p> <p>2. Особу, зазначену у частині першій цієї статті, не може бути звільнено від відповідальності, якщо:</p>	<p>У підпункті 11) пункту 1 законопроекту (щодо доповнення Закону "Про захист економічної конкуренції" статтею 52-1):</p>	

	<p>1) на момент подання такою особою заяви про отримання листа-маркера або заяви про звільнення від відповідальності Антимонопольний комітет України вже прийняв розпорядження про початок розгляду справи за ознаками того самого порушення, або якщо інша особа вже подала заяву про звільнення від відповідальності або надання листа-маркера щодо того самого порушення;</p> <p>2) особа була ініціатором антиконкурентних узгоджених дій, або примушувала інших учасників до їх вчинення;</p> <p>3) особа не припинила антиконкурентні узгоджені дії, про які повідомила;</p> <p>4) особа не дотримувалась вимог, встановлених у частині десятій цієї статті.</p> <p>3. Заява про звільнення від відповідальності подається у письмовій формі та повинна містити інформацію, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі.</p> <p>4. Інформацією, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі, вважається інформація, обсягу та змісту якої, залежно від обставин справи, достатньо для прийняття розпорядження про початок розгляду справи, проведення перевірки учасників картелю.</p> <p>Інформацією, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі, може бути інформація про:</p> <p>1) повне найменування/прізвище, ім'я, по батькові, місцезнаходження/місце проживання</p>		
--	---	--	--

	<p>заявника та всіх відомих учасників картелю;</p> <p>2) детальний опис картелю, зокрема:</p> <p>а) мету картелю;</p> <p>б) зміст антиконкурентних узгоджених дій;</p> <p>в) товари (послуги), щодо яких поведінка є (була) узгодженою;</p> <p>г) географічні межі поширення картелю;</p> <p>д) тривалість картелю;</p> <p>є) обсяг ринку, охоплений картелем;</p> <p>е) конкретні дати, місця форми контактів між учасниками картелю, під час яких відбувалося узгодження конкурентної поведінки, особи, які вступали в такі контакти, документи чи інша інформація, які можуть свідчити про такі зустрічі та/або узгодження;</p> <p>3) прізвища, імена, по батькові, контактні телефони та місця проживання посадових осіб суб'єктів господарювання – заявника та інших учасників картелю, які вступали в контакти щодо узгодження дій;</p> <p>4) інша інформація, яка відома заявнику, перебуває у його розпорядженні та може бути доказами, які підтверджують погоджену конкурентну поведінку, зокрема: паперові документи або документи в електронному вигляді (у тому числі повідомлення електронною поштою), листи, нотатки, записи (у тому числі аудіо-або відеозаписи), угоди.</p> <p>5. У разі недостатності у особи інформації, необхідної для одержання звільнення від відповідальності на час</p>		
--	--	--	--

	<p>подання заяви про звільнення від відповідальності, така особа може подати заяву про надання їй листа-маркера, який підтверджує першість звернення такої особи до Антимонопольного комітету України про звільнення від відповідальності.</p> <p>Заява про надання листа-маркера повинна містити інформацію про:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) мету картелю; 2) повне найменування/прізвище, ім'я, по батькові, місцезнаходження/місце проживання заявника; 3) всіх відомих учасників картелю; 4) товари (послуги), щодо яких узгоджується поведінка; 5) географічні межі поширення картелю; 6) тривалість картелю. <p>6. Заява про отримання листа-маркера або заява про звільнення від відповідальності вручаються заявником або його представником уповноваженій посадовій особі Антимонопольного комітету України, відповідальній за прийняття заяв про звільнення від відповідальності.</p> <p>Інформація про контактні номери телефонів такої уповноваженої особи Антимонопольного комітету України розміщується на офіційному веб-сайті Антимонопольного комітету України.</p> <p>Дата та час одержання таких заяв фіксуються уповноваженою посадовою особою Антимонопольного комітету України у протоколі. Копія протоколу відразу надається заявнику або його</p>		
--	---	--	--

	<p>представнику.</p> <p>7. На підставі поданої заяви про надання листа-маркера Антимонопольний комітет України протягом 5 днів з моменту її отримання приймає рішення про:</p> <p>1) надання заявнику листа-маркера, у якому зазначається строк, протягом якого заявник повинен надати інформацію, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі, в тому числі інформацію, надання якої було узгоджено відповідно до частини 8 цієї статті (за умови такого узгодження), який не повинен перевищувати 30 днів, а також інформацію, яку заявник зобов'язаний надати відповідно до частини четвертої цієї статті.</p> <p>Додаткова інформація до заяви про отримання листа-маркера, надана заявником в межах встановленого строку, вважається поданою в день отримання Антимонопольним комітетом України, його територіальним відділенням заяви про отримання листа-маркера;</p> <p>2) обґрунтовану відмову заявнику у наданні листа-маркера у випадку, якщо на момент отримання такої заяви наявні обставини, передбачені частиною другою цієї статті, або надана заявником інформація не відповідає вимогам частини п'ятої цієї статті.</p> <p>8. Особа, яка має намір подати заяву про звільнення від відповідальності або заяву про надання листа-маркера, з метою забезпечення передбачуваності щодо достатності наявної у неї інформації для видачі листа-маркера або звільнення від відповідальності, може через свого</p>		
--	---	--	--

	<p>представника ініціювати проведення консультацій з посадовою особою, визначеною у частині шостій цієї статті. При цьому будь-які ідентифікуючі таку особу дані можуть не розголошуватися, в тому числі обставини порушення та можливі докази можуть бути представлені з використанням вигаданих назв.</p> <p>9. Після отримання заяви про звільнення від відповідальності або додаткової інформації до заяви про надання листа-маркера у визначені ним строки та за відсутності підстав для прийняття рішення про відмову у розгляді заяви про звільнення від відповідальності Антимонопольний комітет України протягом 5 днів з дня отримання такої заяви або інформації приймає рішення про:</p> <p>1) надання умовного звільнення від відповідальності – якщо заява про звільнення від відповідальності або додаткова інформація до заяви про надання листа-маркера містять інформацію, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі відповідно до частини четвертої та пункту 1 частини сьомої цієї статті, із зазначенням передбачених частиною десятою цієї статті обов'язків особи, за умови виконання яких таке звільнення гарантується;</p> <p>2) обґрунтовану відмову заявнику у наданні умовного звільнення у випадку, якщо:</p> <p>а) на момент отримання заяви про звільнення від відповідальності наявні обставини, передбачені частиною другою цієї статті, або надана заявником інформація не відповідає вимогам частини</p>		
--	---	--	--

	<p>четвертої цієї статті;</p> <p>б) надана заявником додаткова інформація відповідно до листа-маркера, з урахуванням попередньо наданої ним інформації, не відповідає вимогам частини четвертої цієї статті.</p> <p>10. Особа, яка подала заяву про отримання листа-маркера або заяву про звільнення від відповідальності зобов'язана:</p> <p>1) співпрацювати з Антимонопольним комітетом України, його територіальним відділенням з моменту подачі заяви до моменту прийняття рішення у справі, зокрема:</p> <p>а) надавати в розумні строки всю необхідну інформацію та інші докази вчинення заявленого картелю, які перебувають у його розпорядженні;</p> <p>б) надавати на вимоги Антимонопольного комітету України наявну у неї інформацію, яка може сприяти з'ясуванню обставин, які мають значення для справи;</p> <p>в) забезпечити можливість отримання Антимонопольним комітетом України пояснень у службових та посадових осіб, які працюють у заявника на момент отримання пояснень, а також у разі можливості – службових та посадових осіб, які вже не працюють у заявника;</p> <p>г) не знищувати, не фальсифікувати та не приховувати інформацію або докази, що стосуються заявленого картелю;</p> <p>2) припинити участь у картелі після подачі заяви за виключенням випадку, якщо подальша участь заявника у</p>	<p>Пункт 3) частини 10 статті 52-1 виключити. У зв'язку з цим пункт 4 частини 10 статті 52-1 вважати пунктом 3.</p>	<p>Підпункт "г" пункту 1 цієї ж частини поглинає вимогу, встановлену в цьому пункті 3.</p>
--	---	---	--

	<p>картелі погоджена з Антимонопольним комітетом України у письмовому вигляді, та зумовлена необхідністю отримання інформації, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі;</p> <p>3) не знищувати, не фальсифікувати та не приховувати інформацію або докази, що стосуються заявленого картелю, під час підготовки заяви;</p> <p>4) не розголошувати третім особам інформацію про підготовку та про подачу заяви до Антимонопольного комітету України та її зміст.</p> <p>11. У випадку прийняття Антимонопольним комітетом України рішення про відмову у наданні листа-маркера, відмову у наданні умовного звільнення від відповідальності заявник може відкликати заяву, надану ним інформацію до неї та заяву про звільнення від відповідальності, або подати клопотання про її розгляд як заяви про зменшення розміру штрафу.</p> <p>Відкликання таких заяв не перешкоджає реалізації Антимонопольним комітетом України повноважень, передбачених Законом України "Про Антимонопольний комітет України", для отримання такої інформації.</p> <p>12. Особа, якій надано умовне звільнення від відповідальності, звільняється від відповідальності у випадку дотримання вимог, передбачених частиною десятою цієї статті, про що Антимонопольним комітетом України зазначається у рішенні, прийнятому за результатами розгляду справи.</p>		
--	--	--	--

	<p>13. У випадку, якщо участь у картелі брали інші юридичні та/або фізичні особи - суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю з заявником, звільнення надається всім таким особам як єдиному суб'єкту господарювання.</p> <p>14. У випадку, якщо особа не дотримується вимог, передбачених частиною десятою цієї статті, вона не підлягає звільненню від відповідальності.</p> <p>15. Обставини співпраці особи з Антимонопольним комітетом України під час розслідування справи, причини звільнення її від відповідальності зазначаються Антимонопольним комітетом України у рішенні, прийнятому за результатами розгляду справи. Ця інформація є публічною.</p> <p>16. Особа, яку звільнено від відповідальності, не звільняється від відповідальності за шкоду, завдану таким порушенням третім особам.</p> <p>17. Одержана Антимонопольним комітетом України із заявою про звільнення від відповідальності інформація, а також інформація, одержана із заявою про надання листа-маркера та додатково надана до такої заяви інформація, може використовуватися виключно для прийняття Антимонопольним комітетом України рішення у справі, а також вирішення судом спорів про відшкодування завданої встановленим у справі порушенням шкоди.</p>		
	<p>Стаття 52-2. Підстави та порядок зменшення розміру штрафів за надання доказів вчинення антиконкурентних узгоджених дій</p>	<p>У підпункті 12) пункту 1 законопроекту (щодо доповнення Закону "Про захист економічної конкуренції" статтею 52-2):</p>	

	<p>1. Для інших осіб, передбачених частиною першою статті 7 цього Закону, яких не може бути звільнено від відповідальності, але які звернулися до Антимонопольного комітету України із заявою про зменшення розміру штрафу та надали докази антиконкурентних узгоджених дій, що мають суттєве значення для прийняття рішення у справі, розмір штрафу зменшується залежно від черговості надання ними таких доказів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) першій особі – на 50%, 2) другій особі – на 30%, 3) іншим особам – на 20% від розрахованого розміру штрафу, який би був накладений відповідно до оприлюднених Антимонопольним комітетом України підходів до визначення розмірів штрафів. <p>Особа, якій було відмовлено у наданні умовного звільнення від відповідальності або звільнення від відповідальності, має право на зменшення розміру штрафу в порядку першої черги за умови виконання вимог, передбачених частиною шостою цієї статті.</p> <p>2. Антимонопольний комітет України не приймає до уваги заяви про зменшення розміру штрафу, отримані після надіслання сторонам у справі подання з попередніми висновками.</p> <p>3. Заява про звільнення від відповідальності подається у письмовій формі та повинна містити інформацію, яка має суттєве значення для прийняття рішення у справі відповідно до частини четвертої статті 8 цього Закону.</p> <p>4. Заява про зменшення розміру</p>	<p>У частині 1 статті 52-2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) цифру "7" замінити цифрою "51"; 2) слова "до оприлюднених Антимонопольним комітетом України підходів до визначення розмірів штрафів" замінити на слова "до прийнятого Антимонопольним комітетом України порядку розрахунку розміру штрафів". <p>У частині 3 статті 52-2 цифру "8" замінити цифрою "52-1"</p>	
--	---	---	--

	<p>штрафу вручається заявником або його представником уповноваженій посадовій особі Антимонопольного комітету України, відповідальній за прийняття заяв про звільнення від відповідальності.</p> <p>Дата та час одержання таких заяв фіксуються уповноваженою посадовою особою Антимонопольного комітету України у протоколі. Копія протоколу відразу надається заявнику або його представнику.</p> <p>5. Після отримання заяви про зменшення розміру штрафу Антимонопольний комітет України протягом 5 днів з дня отримання такої заяви приймає рішення про:</p> <p>1) надання умовного зменшення розміру штрафу із зазначенням черговості надання заяви та розміру, на який може бути зменшено штраф – якщо отримана заява містить докази антиконкурентних узгоджених дій, що мають суттєве значення для прийняття рішення у справі відповідно до частини четвертої статті 8 цього Закону, із зазначенням передбачених частиною десятою статті 8 цього Закону обов'язків особи, за умови виконання яких таке зменшення гарантується;</p> <p>2) обґрунтовану відмову заявнику у наданні умовного зменшення – якщо отримана заява не відповідає вимогам частини четвертої статті 8 цього Закону.</p> <p>6. Особі, якій надано умовне зменшення розміру штрафу, таке зменшення враховується при визначенні розміру штрафу при прийнятті рішення у справі за умови дотримання особою вимог,</p>	<p>У пунктах 1) та 2) частини 5 статті 52-2 цифру "8" замінити цифрою "52-1"</p> <p>У частині 6 статті 52-2 цифру "8" замінити цифрою "52-1"</p>	
--	---	--	--

	<p>передбачених частиною десятою статті 8 цього Закону, про що Антимонопольним комітетом України зазначається у рішенні, прийнятому за результатами розгляду справи.</p> <p>7. У випадку, якщо участь у картелі брали інші юридичні та/або фізичні особи - суб'єкти господарювання, пов'язані відносинами контролю з заявником, штраф зменшується всім таким особам як єдиному суб'єкту господарювання.</p> <p>8. У випадку, якщо особа не дотримується вимог, передбачених частиною десятою статті 52-1 цього Закону, їй не може бути зменшено розмір штрафу в порядку, передбаченому цією статтею.</p> <p>9. У випадку прийняття Антимонопольним комітетом України рішення про відмову у наданні умовного зменшення розміру штрафу заявник може відкликати свою заяву.</p> <p>Відкликання заяви не перешкоджає реалізації Антимонопольним комітетом України повноважень, передбачених Законом України "Про Антимонопольний комітет України", для отримання такої інформації.</p> <p>10. Обставини співпраці особи з Антимонопольним комітетом України під час розслідування справи, в тому числі які надані нею докази стали підставою для зменшення розміру штрафу, зазначаються Антимонопольним комітетом України у рішенні, прийнятому за результатами розгляду справи. Дана інформація є публічною.</p> <p>11. Особа, якій зменшено розмір</p>		
--	---	--	--

	<p>штрафу, не звільняється від відповідальності за шкоду, завдану таким порушенням іншим особам.</p> <p>12. При визначенні Антимонопольним комітетом України остаточного розміру штрафу відповідно до статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у випадку зменшення штрафу відповідно до цієї статті та статті 46-1 цього Закону, розмір штрафу, розрахований відповідно до оприлюднених Антимонопольним комітетом України підходів, зменшується на суму розмірів зменшення штрафу, розрахованих на їх основі та відповідно до положень вказаних статей Закону.</p>	<p>У частині 12 статті 52-2 слова "відповідно до оприлюднених Антимонопольним комітетом України підходів, зменшується на суму розмірів зменшення штрафу, розрахованих на їх основі та відповідно до положень вказаних статей Закону" замінити словами "згідно з встановленим Антимонопольним комітетом України порядком розрахунку розміру штрафів, зменшується на суму розмірів зменшення штрафу, визначених у відсотках згідно з положеннями вказаних статей Закону."</p>	
	<p>Стаття 56. Порядок виконання рішень та розпоряджень органів Антимонопольного комітету України, голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України</p> <p>...</p> <p>5. За кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням органу Антимонопольного комітету України.</p> <p>Нарахування пені припиняється з дня прийняття господарським судом рішення про стягнення відповідного штрафу.</p> <p>Нарахування пені зупиняється</p>		

	<p>на час оскарження рішення органу Антимонопольного комітету України, яким накладено штраф, до набрання рішенням господарського суду законної сили, а випадку оскарження такого рішення в касаційному порядку – до дня набрання чинності рішенням суду касаційної інстанції.</p> <p>Нарахування пені зупиняється на час розгляду органом Антимонопольного комітету України заяви особи, на яку накладено штраф, про перевірку чи перегляд рішення у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.</p> <p>...</p>		
	<p>Стаття 57. Перевірка рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та у заявах, справах про узгоджені дії</p> <p>...</p> <p>5. За результатами перевірки рішення органи Антимонопольного комітету України мають право:</p> <ul style="list-style-type: none"> залишити рішення без змін; змінити рішення; скасувати рішення частково і направити справу на новий розгляд у цій частині; скасувати рішення і прийняти нове рішення або передати справу на новий розгляд чи припинити провадження у справі. <p>Рішення має відповідати, зокрема, положенням частин четвертої – шостої статті 48 цього Закону.</p>		

	<p>Стаття 58. Перегляд рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та у заявах, справах про узгоджені дії, концентрацію</p> <p>4. У разі якщо за результатами перегляду рішень Антимонопольний комітет України приймає рішення про заборону концентрації, державна реєстрація суб'єкта господарювання, створеного в результаті концентрації, скасовується у судовому порядку за позовом Антимонопольного комітету України.</p> <p>Рішення має відповідати, зокрема, положенням частин четвертої – шостої статті 48 цього Закону.</p>		
	<p>Стаття 60. Оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України</p> <p>...</p> <p>4. Оскарження до господарського суду рішення органу Антимонопольного комітету України, прийнятого:</p> <p>згідно з частиною першою статті 48 цього Закону, частиною першою статті 30 Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції";</p> <p>за результатами перевірки відповідно до частини п'ятої статті 57 цього Закону;</p> <p>за результатами перегляду відповідно до частини третьої статті 58 цього Закону,</p>		

	<p>а також перегляд за заявою сторони відповідного рішення (постанови) господарського суду зупиняє виконання зазначеного рішення органу Антимонопольного комітету України до набрання рішенням господарського суду законної сили, а у випадку оскарження такого рішення в касаційному порядку – до дня набрання чинності рішенням суду касаційної інстанції, якщо органом Антимонопольного комітету України відповідно до частини третьої статті 48 цього Закону чи господарським судом не визначено інше.</p> <p>...</p>		
Закон України "Про Антимонопольний комітет України"			
<p>Стаття 7. Повноваження Антимонопольного комітету України</p> <p>У сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має такі повноваження:</p> <p>...</p> <p>4) перевіряти суб'єкти господарювання, об'єднання, органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю</p>		<p>Доповнити законопроект змінами до ч. 1 ст. 7 Закону, а саме:</p> <p>У пункті 4) частини першої статті 7, пункті 2) частини другої ст. 15, пункті 4) частини першої ст. 16, пункті 3) частини першої статті 17 Закону слова "щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та" замінити словами "у разі виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі";</p>	<p>З метою узгодження з положеннями законопроекту щодо доповнення Закону України "Про захист економічної конкуренції" статтею 41-1 "Проведення перевірок".</p>

<p>щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції;</p>			
	<p>Стаття 23-1. Уповноважений зі слухань</p> <p>1. З метою забезпечення реалізації особою, яка бере участь у справі, права на захист, створення умов для всебічного, повного та об'єктивного розгляду справи, до прийняття органом Антимонопольного комітету України рішення у справі за клопотанням такої особи або з власної ініціативою органу Антимонопольного комітету України проводиться слухання у справі.</p> <p>2. Слухання у справі проводиться уповноваженим зі слухань.</p> <p>3. Уповноважений зі слухань призначається на посаду за результатами відкритого конкурсу, та звільняється з посади головою Антимонопольного комітету України.</p> <p>4. Уповноваженим зі слухань може бути призначено громадянина України, який досяг тридцяти років, має вищу, як правило, юридичну чи економічну освіту, стаж роботи за фахом не менше п'яти років протягом останніх десяти років.</p> <p>5. До складу конкурсної комісії</p>	<p>У пункті 2 законопроекту (щодо нової редакції статті 23-1 Закону "Про Антимонопольний комітет України "):</p>	

	<p>входять три працівники Антимонопольного комітету України, три особи, делеговані Громадською радою при Антимонопольному комітеті України та три особи, що є представниками громадських об'єднань, одним з напрямків діяльності яких є захист економічної конкуренції та розвиток конкурентного права, науковцями-правниками, які є визнаними фахівцями у сфері конкурентного права та мають високу професійну репутацію. Голова та секретар Конкурсної комісії обираються нею з числа членів конкурсної комісії.</p> <p>6. Положення про конкурсну комісію та порядок її роботи визначаються Кабінетом Міністрів України.</p> <p>7. Конкурс на зайняття посад уповноваженого зі слухань України передбачає складання кваліфікаційного іспиту (тестування) та проведення співбесіди.</p> <p>8. Засідання конкурсної комісії вважається повноважним, якщо у ньому бере участь не менше шести членів конкурсної комісії. Рішення конкурсної комісії вважається прийнятим, якщо за нього на засіданні конкурсної комісії проголосувало не менше семи членів конкурсної комісії.</p> <p>9. Обрані конкурсною комісією кандидати призначаються Головою Антимонопольного на посаду з дотримання вимог законодавства про державну службу строком на 3 роки. Уповноважений зі слухань може бути звільнений лише у зв'язку із закінченням вказаного строку, а також з підстав, вказаних у частині другій</p>	<p>В частині 8 слово "семи" замінити словами "половини присутніх"</p>	
--	---	--	--

	<p>статті 18 Закону України "Про Антимонопольний комітет України".</p> <p>Особа може бути призначена уповноваженим зі слухань лише один раз.</p> <p>10. Уповноважений зі слухань при здійсненні повноважень є незалежним від органів та посадових осіб Антимонопольного комітету України, які здійснюють та організують розслідування у справі та органу Антимонопольного комітету України, уповноваженого на прийняття рішення у справі.</p> <p>Забороняється будь-який вплив з боку Антимонопольного комітету України, його посадових осіб, органів державної влади та їх посадових осіб. Інших осіб на виконання уповноваженим зі слухань своїх функцій.</p> <p>11. Кількість уповноважених зі слухань, умови оплати їх праці визначаються Кабінетом Міністрів України.</p>		
--	--	--	--

**Коментарі та зауваження
Комітету з конкурентного права Асоціації правників України
щодо окремих положень висновку
Головного науково-експертного управління
Верховної Ради України**

<p style="text-align: center;">ВИСНОВОК на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів щодо забезпечення принципів процесуальної справедливості та підвищення ефективності проваджень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції» (реєстр. № 6746 від 17.07.2017 р.)</p>	<p style="text-align: center;">Коментарі та зауваження Комітету АПУ щодо окремих положень висновку Головного науково-експертного управління Верховної Ради України</p>
<p>У проекті пропонується внести зміни до законів України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) та «Про Антимонопольний комітет України», які спрямовані на вдосконалення процедури розслідування порушень у сфері конкуренції. На погляд суб'єкта права законодавчої ініціативи, ці зміни мають розширити та гарантувати права осіб, які беруть участь у справах, та запобігти поширенню так званих «картельних змов», тобто антиконкурентних узгоджених дій, що відповідає принципам законодавства Європейського Союзу і сприятиме їх імплементації у національне законодавство.</p> <p>Розглянувши зазначений законопроект, Головне управління вважає за доцільне висловити щодо його змісту наступні зауваження та пропозиції.</p>	
<p>У новій статті 37-1 Закону звертаємо увагу, що «розумний строк» розгляду справи у три роки з дня прийняття розпорядження про початок розгляду справи (частина 1), може бути повністю знівельований у частині 4 цієї ж статті, у якій пропонується продовжувати розгляд справи «до завершення розгляду цим чи іншим органом АМКУ чи судом пов'язаної з цією справою іншої справи». Враховуючи можливість зупинки ще й</p>	<p>Закріплення в Законі гарантій дотримання органами АМКУ розумного строку розгляду справ про порушення конкурентного законодавства є прямою імплементацією положень п. 1 ст. 6 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (ЄКПЛ) про право "справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом". Та обставина, що</p>

<p>пов'язаних справ, строк розгляду може бути штучно затягнутий до нескінченності. На цьому фоні нібито сувора частина 5 нової статті 37-1 Закону, в якій пропонується, щоб у разі, якщо протягом граничного строку розгляду справи органом АМКУ рішення не прийнято, справа підлягала закриттю у зв'язку з недоведенням вчинення правопорушення, не матиме жодного ефективного впливу на дотримання строків розгляду.</p>	<p>АМКУ не є судом, не усуває необхідність забезпечення цього принципу, оскільки, зокрема, (i) ЄКПЛ та ЄСПЛ допускають в рамках застосування статті 6 ЄКПЛ можливість попереднього розгляду справи та прийняття рішення адміністративним органом за умови забезпечення повного судового контролю за таким рішенням, (ii) мета зазначеного принципу забезпечити особі правову визначеність щодо його прав та обов'язків у зв'язку із виникненням публічно-правового спору, що вимагає, в першу чергу, остаточного вирішення такого спору без невиправданих зволікань, забезпечуючи розумний баланс між оперативністю вирішення спору та належним (об'єктивним і неупередженим) його розглядом.</p> <p>У зв'язку з цим, право АМКУ зупиняти розгляд справи «до завершення розгляду судом пов'язаної з цією справою іншої справи» обґрунтовується преюдиційним значенням встановлених судом обставин для розгляду АМКУ відповідної справи, а тому прийняття в таких випадках АМКУ рішення без врахування обставин, які повинні бути встановлені судом в іншій справі, створює високий ризик визнання в подальшому рішення АМКУ незаконним та виникнення правової невизначеності щодо прав осіб, задіяних у спорі, який вирішував АМКУ, відновлення (якщо це буде можливо) розгляду АМКУ справи та її розгляд з урахуванням нововиявлених обставин.</p> <p>Таке саме значення має право АМКУ зупинити розгляд справи до вирішення ним чи іншим органом АМКУ іншої пов'язаної справи, наприклад, якщо такі пов'язані справи не можуть бути об'єднані оскільки мають не однаковий предмет та/або різне коло осіб, які беруть участь у справі, хоча встановлення обставин в одній з них може має значення для вирішення іншої справи. Наприклад, розгляд справи органом АМКУ за ознаками порушення у вигляді подання певною особою недостовірної інформації може мати значення для вирішення іншої справи, якщо встановлення обставин у ній потребує такої інформації.</p> <p>Таким чином, право АМКУ зупиняти розгляд справи до вирішення органом АМКУ чи судом пов'язаної справи є обґрунтованим і відповідає цілям</p>
--	--

	справедливого розгляду справи у розумний строк.
Нова редакція статті 39 Закону просто перефразовує, на наш погляд, зміст чинної статті 39 Закону, тому не є новелою проекту.	
Нова редакція статті 40 Закону, яка стосується прав осіб, які беруть участь у справі, частково уточнює зміст чинної норми, частково пропонує запровадити нові права. Однак ці нові права вже передбачені як права людини у міжнародних документах, які є частиною національного законодавства відповідно до статті 9 Конституції України, зокрема, у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованої Україною 1997 року, і тому не потребують додаткового законодавчого регулювання. Звертаємо увагу, що суб'єктами Закону, відповідно до його статті 2, є суб'єкти господарювання, тобто не тільки фізичні особи-підприємці, але й юридичні особи, розповсюдження на яких прав людини не виглядає юридично коректним.	Відсутність в законодавстві про захист економічної конкуренції належного закріплення та врегулювання прав осіб, які беруть участь у справах, що розглядаються АМКУ, на практиці часто призводить до порушення таких прав. В першу чергу це стосується права на доступ до доказів у справі, права на розумний строк для захисту у відповідь на висунуті АМКУ обвинувачення, права на справедливий та неупереджений розгляд справи, права бути вислуханим, права на забезпечення рівності сторін при розгляді справи тощо. Слід наголосити, що ЄКПЛ, в т. ч. положення її ст. 6, поширюються не лише на фізичних осіб, але і на юридичних осіб, в тому числі у сфері антимонопольного/конкуренційного права, що давно закріплено численними рішеннями ЄСПЛ. ¹

¹ Щодо поширення ЄКПЛ на юридичних осіб: Рішення ЄСПЛ у справах «Совтрансавто-Холдинг проти України» (рішення 2002 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «Українська Прес-Група проти України» (рішення 2005 року, встановлено порушення ст. 10 ЄКПЛ), «Терем Лтд, Четекін та Оліус проти України» (рішення 2005 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «Інтерсплав проти України» (рішення 2007 року, встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), Справа «Україна-Тюмень проти України» (рішення 2007 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «Компанія — Регент» проти України» (рішення 2008 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «Кооператив Каховський-5 проти України» (рішення 2009 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ, ст. 13 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «Дія-97 проти України» (рішення 2010 року, встановлено порушення п. 1 ст. 6 ЄКПЛ), «Газета — Україна-Центр» проти України» (рішення 2010 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 10 ЄКПЛ), «Редакція газети — Правое дело та Штекель» проти України» (рішення 2011 року, встановлено порушення ст. 10 ЄКПЛ), «Стебницький і Комфорт» проти України» (рішення 2011 року, щодо юридично особи встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «ТОВ — ФІРМА ВЕРІТАС» проти України» (рішення 2011 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ), «ТОВ Базальт-Імпекс» проти України» (рішення 2011 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ), «ТОВ ФПК — Гросс» проти України» (рішення 2012 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ), «Агрокомплекс проти України» (рішення 2013 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «ПАТ «Кіровоградобленерго» проти України» (рішення 2013 року, встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ), «ПМП «Фея» та інші проти України» (рішення 2013 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ, ст. 13 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ; прийнято на основі пілотного рішення у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України»), «East/West Alliance Ltd. проти України» (рішення 2014 року, встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ та ст. 13 ЄКПЛ), «Полімерконтейнер проти України» (рішення 2016 року, встановлено порушення ч. 1 ст. 6 ЄКПЛ та ст. 1 Першого протоколу до ЄКПЛ). З'ясовано найчастіше порушення прав юридичних осіб, які призводять до скарг у ЄСПЛ;

Щодо поширення ЄКПЛ на адміністративні спори у сфері антимонопольного права, в т.ч. за участі юридичних осіб та державних адміністративних органів: Ліллі Франс С.А. проти Франції (реш.) (Lilly France S.A. v. France

	<p>У зв'язку з цим закріплення в Законі відповідних прав для забезпечення їх дотримання та гарантій дотримання таких прав, цілком відповідає ЄКПЛ. Крім того, слід врахувати, що незважаючи на проголошення таких прав в ЄКПЛ, вказані права закріплюються у процесуальних законах, що регулюють відповідні правовідносини (кримінальному процесуальному, адміністративному процесуальному, кодексі адміністративного судочинства тощо).</p> <p>У зв'язку з цим врегулювання в Законі питань щодо прав осіб, які беруть участь у справах про порушення, та встановлення гарантій їх дотримання є важливою умовою забезпечення втілення проголошених ЄКПЛ принципів справедливого процесу в діяльність АМКУ.</p>
<p>У статті 41-2 Закону пропонується запровадити відводи службових осіб АМКУ. Однак положення щодо відводів та прав осіб, які беруть участь у справі, заявляти відводи (п. 4 частини першої нової редакції статті 40 Закону), на наш погляд, не узгоджуються як із Законом «Про Антимонопольний комітет України», так і з Законом України «Про державну службу», які не передбачають можливості відведення посадових осіб, уповноважених Законом та нормативно-правовими актами на здійснення своїх повноважень.</p>	<p>Право заявляти відводи є невід'ємною складовою забезпечення неупередженого розгляду справи відповідно до п. 1 ст 6 ЄКПЛ. Закон України "Про Антимонопольний комітет України" не містить положень, яким би суперечили запропоновані у проекті ст. 41-2 положення щодо права заявляти відвід. Більше того, право заявляти відвід, передбачене проектом ст. 41-2 Закону, ґрунтується на підставах, встановлених статтями 1 та 28 Закону України "Про запобігання корупції" щодо недопущення конфлікту інтересів. Право заявляти відвід також є спеціальним і важливим предметом регулювання іншими процесуальними законами: ЦПК, КПК, ГПК, КАСУ тощо.</p>
<p>Крім того, у новій статті 41-1 Закону пропонується надати право органам Антимонопольного комітету проводити перевірки суб'єктів господарювання у випадку виявлення ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції та з метою збирання доказів такого порушення. Однак повноваження АМКУ щодо перевірок вже врегульовані у статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», тому не потребують додаткового регулювання у Законі України «Про захист економічної конкуренції».</p>	<p>Положення проекту нової статті 41-1 дозволяють суттєво зменшити адміністративний тиск на суб'єктів господарювання і є давно очікуваними змінами. Стаття 7 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" не регулює підстави і порядок проведення перевірок, права та обов'язки об'єкта перевірки та посадових осіб АМКУ та багато інших питань і не може регулювати, оскільки має інший предмет регулювання. Натомість, на сьогодні АМКУ керується власним підзаконним актом, яким він встановив собі право здійснювати перевірки за дорученням Президента України, Кабінету Міністрів України, за</p>

	<p>дорученням інших державних органів тощо, навіть якщо відсутні будь-які ознаки порушення. Такий підхід не відповідає положенню частини другої ст. 19 Конституції України, згідно з яким органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а також положенням статей 1 та 8 Конституції України щодо втілення принципів правової держави та верховенства права.</p> <p>У зв'язку з цим, врегулювання на рівні Закону питань щодо підстав, основних правових засад її проведення, закріплення прав та обов'язків об'єкта перевірки та посадовців АМКУ є виправданим, актуальним і необхідним.</p>
<p>Закон також пропонується доповнити новою статтею 46-2, у якій йдеться про слухання у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Однак це питання вже врегульовано у статті 23¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України». Водночас проект пропонує змістовно перенести це регулювання у Закон України «Про захист економічної конкуренції», запровадивши посаду уповноваженого зі слухань, а згадану статтю 23¹ викласти у новій редакції, в якій врегулювати статус цього уповноваженого зі слухань. Пропозиція проекту щодо перенесення норми з одного закону до іншого не змінює суті самих слухань порівняно з чинною нормою, але запровадження особи уповноваженого зі слухань викликає питання. Звертаємо увагу, що з проекту не випливає його необхідність, оскільки звіт уповноваженого має консультативний характер (частина 9 нової статті 46-2 Закону). Крім складання звіту, в проекті не відображено конкретні права й обов'язки уповноваженого, а також його відповідальність, проте вимоги до кандидатури виглядають досить високими, а процедура обрання конкурсною комісією на відкритому конкурсі - занадто складною. В проекті не вирішено питання, чи має він бути посадовою особою АМКУ, а також питання фінансування його діяльності. З усього наведеного випливає, що пропозиція щодо запровадження уповноваження зі слухань є спірною та недостатньо опрацьованою.</p>	<p>Слід зазначити, що запроваджений у 2003 році статтею 23-1 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" інститут слухань у справах за період свого існування засвідчив свою неефективність. Головною причиною цього є його інституційна недосконалість, зумовлена суто адміністративною процедурою розгляду справ АМКУ, в якій об'єктивно відсутні умови для змагальності між стороною обвинувачення (розслідування і прийняття рішення) та стороною захисту. В таких умовах інститут слухань покликаний стати спеціальною ланкою в процедурі розгляду справ, яка має забезпечити максимально неупереджену об'єктивну правову оцінку як доводів і доказів відповідача, так і доводів і доказів слідчих АМКУ. Однак існуючий порядок проведення слухань передбачає його проведення тими ж самими особами, що спочатку проводять розслідування, а потім беруть участь у прийнятті рішення в цій справі. Такий стан речей не забезпечує неупередженості осіб, які проводять слухання та нівелює цілі їх проведення.</p> <p>З цих причин вже давно назріла необхідність реформування інституту слухань відповідно до кращого досвіду конкурентних відомств інших країн, в т.ч. досвіду Комісії ЄС, який передбачає впровадження в системі адміністративного органу спеціальної посади, яка має бути максимально незалежною від інтересів розслідування і прийняття рішення та завдяки цьому буде здатна максимально неупереджено оцінити об'єктивність</p>

	<p>проведеного розслідування та повноту зібраних доказів і надати свої висновки органу, який повинен приймати рішення.</p> <p>Передбачений проектом ст. 23-1 Закону України "Про Антимонопольний комітет України" механізм призначення на посаду уповноваженого зі слухань в порядку конкурсного відбору і співбесіди за участі АМКУ, громадських організацій та науковців заслуговує на увагу і цілком може бути прийнятий за основу, оскільки здатний забезпечити достатній рівень незалежності такої посадової особи. Детальне ж врегулювання порядку формування, роботи конкурсної комісії, відбору уповноважених зі слухань має здійснюватись КМУ, що дозволяє таку процедуру зробити максимально дієздатною.</p> <p>Слід також врахувати, що запровадження посади уповноваженого зі слухань на сьогодні виглядає найкращим і перевіреним досвідом інших конкурентних відомств варіантом на шляху вирішення дійсно серйозної проблеми поєднання в одному адміністративному органі функцій слідства і прийняття рішень.</p> <p>Як альтернатива інституту уповноваженого зі слухань могли би розглядатися варіанти жорсткого інституційного розмежування функцій розслідування і прийняття рішень між незалежними один від одного органами, наприклад. між АМКУ та судом, проте такі варіанти є значно складнішими, більш витратними і можуть спричинити, за існуючих в Україні умов, погіршення ефективності захисту економічної конкуренції.</p>
<p>Зміст нової статті 52-2 Закону взагалі є незрозумілим, оскільки вона не пристосована до тексту Закону, щодо якого який пропонуються відповідні зміни. По-перше, згідно з частиною 1 вона має застосовуватися для осіб, передбачених статтею 7 цього Закону (частина 1 цієї статті), однак в статті 7 йдеться про виключення зі сфери дії Закону добровільних узгоджених дій малих та середніх підприємств, тобто про зовсім інший предмет. У пункті 1 частини 5 вказується про «прийняття рішення у справі відповідно до частини четвертої статті 8 цього Закону», проте стаття 8 не</p>	<p>Зауваження слушні. Посилання мають бути на відповідні частини статті 52-1.</p>

<p>тільки не містить частини четвертої, але й не стосується прийняття рішення у справі. Натомість вона спрямована на врегулювання випадків, коли узгоджені дії щодо постачання чи використання товарів можна вважати антиконкурентними. Потребують пояснення також такі терміни цієї статті, як «умовне звільнення від відповідальності» та «умовне зменшення розміру штрафу», які в тексті Закону не вживаються.</p>	
<p>Так само не відповідає тексту Закону й доповнення до його статті 57, згідно з яким «рішення має відповідати, зокрема, положенням частин четвертої - шостої статті 48 цього Закону». Однак стаття 48 не містить ані п'ятої, ані шостої частин, а частина четверта не містить жодних вимог до рішення Антимонопольного комітету, оскільки стосується виключних випадків дії цього рішення незалежно від порушення господарським судом провадження у справі про визнання його недійсним та перегляду відповідного рішення господарського суду.</p>	<p>Посилання на частини четверту є правильним, оскільки згідно з п. 10) законопроекту ст. 48 Закону доповнюється новими частинами четвертою – шостою, а частина четверта стає частиною сьомою.</p>
<p>До проекту є зауваження стосовно дотримання вимог юридичної техніки. Звертаємо увагу, що включення до Закону нових статей 35-1, 37-1, 41-1, 41-2, 41-3, 46-1, 52-1 призводить до змішування загального та спеціального регулювання, що порушує послідовність та логічність викладення предмету Закону. Наприклад, нова стаття 35-1 проголошує завдання провадження у справах про захист економічної конкуренції, тобто має загальний декларативний зміст, а чинна стаття 35 має суто прикладний характер щодо основних дій АМКУ при розгляді справи; в свою чергу, нова стаття 37-1 стосується загальних положень про строки розгляду справ, а стаття 37 стосується конкретних дій АМКУ щодо початку розгляду справи.</p>	<p>Визначення загального і спеціального регулювання в даному випадку є доволі умовним і має скоріше теоретичне значення. Але на відміну від значних за обсягом і предметом регулювання процесуальних законів, наприклад, таких, як КПК, ЦПК, ГПК та інші, в яких, дійсно, загальним положенням приділяються цілі розділи, розділ Закону, що стосується регулювання розгляду справ про порушення, з урахуванням законопроекту, міститиме всього лише 22 статті. При цьому вже існуюча в Законі послідовність статей 35 – 45 Закону може визнаватись не логічною, проте навряд чи це є підставою для зміни розташування існуючих в Законі статей при їх доповненні і розширенні новими, пов'язаними з ними статтями.</p> <p>До того ж, нумерація і послідовність розташування в Законі запропонованих законопроектом статей є скоріше технічним питанням, яке, за будь-яких обставин, повністю чи частково може бути вирішене в подальшому і не перешкоджає розгляду законопроекту.</p>